

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/172222,Wolni-solidarni-Terenowa-Solidarnosc-regionu-Mazowsze-1980-1981-wyklad-online-dr-.html>
09.04.2026, 01:24

„Wolni solidarni. Terenowa »Solidarność« regionu Mazowsze 1980-1981” - wykład online dr. Tadeusza Ruzikowskiego w ramach cyklu „Warszawskie wędrówki z historią”

Premiera 18 października 2022, godz. 17.00, na kanale IPNtv

Czy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” można postrzegać jako fenomen na skalę państw bloku komunistycznego? Na czym polegała aktywność członków Regionu Mazowsze NSZZ „Solidarność”? Jakie inicjatywy podejmowali?

Zapraszamy do obejrzenia wykładu dr. Tadeusza Ruzikowskiego z cyklu „Warszawskie wędrówki z historią” na Strzeleckiej 8.

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, stanowiąc fenomen na skalę państw bloku komunistycznego, przebojem wszedł na arenę dziejów ostatniej dekady Polski Ludowej. Częścią tej nowej społeczności związkowej, zainicjowanej porozumieniami społecznymi w Szczecinie, Gdańsku i Jastrzębiu, stał się też Region Mazowsze NSZZ „Solidarność” – największy w Polsce pod względem obszaru (obejmował w różnym stopniu siedem województw) z centrum organizacyjnym w Warszawie. Choć stolica górowała w regionie mazowieckim tempem budowy nowych związków, następnie liczbą organizacji zakładowych „Solidarności” oraz jej członków to jednak aktywność organizacyjną budowano oraz prowadzono także poza stolicą. Towarzyszyły temu większe lęki i obawy, które jednak przełamywano (m.in. dzięki przedstawicielom regionu czy większych organizacji związkowych). Dzięki temu wysiłkowi ogniwa pozawarszawskiej „Solidarności” skupiły ok. 1/3 całkowitej liczebności związkowców w regionie (ok. 900 tys.). Poza działalnością typowo związkową podejmowano szereg inicjatyw ważnych dla miejscowych środowisk, czy po prostu mieszkańców. Pozawarszawska „Solidarność” na wiele sposobów współtworzyła związkowe doświadczenie wolności i solidarności. Jego legalną aktywność, podobnie jak w innych częściach kraju, zakończyło wprowadzenie stanu wojennego przez władze PRL z gen. Wojciechem Jaruzelskim na czele.

Cykl „Warszawskie wędrówki z historią” organizowany jest przez Oddział IPN w Warszawie w Izbie Pamięci przy ul. Strzeleckiej 8. Spotkania odbywają się raz w miesiącu – zawsze w trzeci wtorek miesiąca.

Kolejny wykład:

15 listopada 2022 r, godz. 17.00

